

[Nybøe Andersen.]

modtagerlande ikke bør afhænge af de politiske forhold i landene, men alene afgøres ud fra udviklingsmæssige kriterier. Det er jeg meget enig i, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: hvad er det for udviklingsmæssige kriterier, der gør det ønskeligt for regeringen nu at bryde med hidtidige principper i dansk bistandspolitik netop for at komme de tre nævnte områder til hjælp?

Jeg vil gerne for ikke at blive misforstået sige, at jeg ikke har noget imod, at i rent midlertidigt yder en hjælpende hånd til at få produktionsapparatet i gang igen under de nye forhold, men det mener jeg først og fremmest bør ske ved statslån, der kan give dem mulighed for at få teknisk bistand fra dansk erhvervsliv, og jeg ser ingen saglig grund til, at disse tre lande mere varigt skulle indlemmes i den landekreds, vi giver bistand til.

Jeg skal kort sige, at jeg med stor tilfredshed har mærket mig, at udenrigsministeren i sin tale klart går ind for private kapitaloverførsler i sådanne tilfælde, hvor u-landene selv ønsker at modtage private investeringer; heri er jeg helt enig. Jeg tror, dansk erhvervsliv kan spille en nyttig rolle på internationalt plan, når det gælder at give udviklingslandene tillid til, at der er fordele for disse lande at hente i et fornuftigt samarbejde med privat kapital fra lande, der ikke har imperialistiske hensigter, hverken af kapitalistisk eller af socialistisk tilslutning.

Så skal jeg slutte med følgende: formålet med at yde u-landsbistand kan jo udtrykkes sådan, at der overføres reale ressourcer fra giverlandet til det modtagende land. Befolkningen i u-landet får mulighed for at disponere over flere ressourcer, end de selv fremstiller, mens omvendt giverlandets befolkning må nøjes med at disponere over færre ressourcer, end den ellers havde haft til rådighed. Danmark har siden begyndelsen af 1960erne ydet en samlet u-landsbistand af en størrelsesorden, der nærmer sig 7 mia kr. Det betyder, at de u-lande, vi har samarbejdet med, har fået adgang til flere økonomiske ressourcer. Men hvordan ser den anden side af medaljen ud? Har vi, den danske befolkning, de ædle givere, har vi også reduceret vores forbrug af ressourcer for at skaffe det overskud, der er givet til u-landene? Det har vi som bekendt ikke. Vi

har tværtimod i den samme periode disponeret over væsentlig flere ressourcer, end vi selv har produceret. Vi har lånt i udlandet ikke blot de 7 mia kr. til u-landshjælpen, men en snes ekstra milliarder kroner til os selv. Vi har derigennem belastet det internationale kapitalmarked, hvor u-landene skulle have mulighed for at skaffe sig midler ved almindelige lån.

Jeg synes også, at det forhold hører hjemme i en u-landsdebat, hvis der skal være mening og sammenhæng i tingene. Den generation, der har skabt den danske u-landsbistand, har gjort den til en af de største i verden målt i forhold til vores nationalindkomst; vor generation er med andre ord sluppet billigt fra denne indsats. Den generation, der skal betale u-landshjælpen i de næste årtier, får ikke så gunstige vilkår. Den får næppe mulighed for at låne til u-landshjælpen på det internationale kapitalmarked. Den kan endda risikere at skulle afdrage den gæld, der blev optaget til det formål fra 1960 og til nu. Til den tid skal det da for alvor vise sig, hvor megen offervilje over for u-landene der i virkeligheden er i den danske befolkning.

Arentoft (FP):

Dansk u-landsbistand blev til i begyndelsen af 1960erne, i gode idealistiske år, hvor økonomien var begyndt at gå helt godt, hvor ansvaret for omverdenen i det små begyndte at præge debatten, og hvor man endnu troede, at alle gode interesser kunne forenes om netop en opgave som denne: de riges hjælp til de fattige. I debatten var der ingen større interesse for opgavernes omfang og i offentligheden formentlig slet ikke tanke for, hvor langvarig den kunne blive.

I finansåret 1962-63 var den samlede danske statslige bistand på godt 46 mill. kr., og så slog man sig til tåls med, at vi da gjorde meget for u-landene. Nu er den statslige bistand på over 1,3 mia kr. eller over 250 kr. pr. indbygger fra den yngste til den ældste. Stådig slår mange sig til tåls med, at u-landsbistand ordner det offentlige jo over skatterne.

Heri er fremskridtspartiet absolut ikke enig. Vi ved godt, at vi bliver angrebet fra mange sider, fordi vi ønsker den statslige bistand til u-landene fjernet. Man påstår, at vi ikke vil hjælpe, at vi er egoister, der vil